

Bærekraftig bruk av havene

Norge er en havnasjon. Norges havareal er over fem ganger større enn landområdene. Hundretusenvis av nordmenn har jobbene sine i de havbaserte næringene og nesten 70 prosent av eksportinntektene kommer fra næringslivet i havet. Den norske handelsflåten var i 2019 verdens fjerde største mål i markedsverdi – større enn USA, Storbritannia og Tyskland.

I generasjoner har nordmenn levd av de rike naturressursene. Først av fisk, så av olje og gass. Mulighetene på havet dannet grunnlaget for hansatiden, seilskutene, oljeeventyret og dagens velferdssamfunn. Vi vet ikke alt om fremtiden, men vi vet at havet blir avgjørende for å sikre velstand og vekst i fremtiden.

Havet gir uendelige muligheter. Men havet er også under press på grunn av menneskeskapte klimaendringer, overfiske og forurensing. Vi må bevare Norge som havnasjon og utvikle havøkonomien. Vi må sikre at neste generasjon også får oppleve rene hav og høste av de samme naturressursene som oss og våre forfedre. Da må havene brukes bærekraftig.

Bærekraftig næringsliv

Unge Høyre vil føre en næringspolitikk som setter fart i fremtidens grønne verdiskapingsmuligheter. Vi må bygge opp norsk industri på områder hvor næringslivet har spesielle fortrinn og kan være verdensledende. Den sirkulære blå bioøkonomien, fiskeriene, matproduksjon, energiproduksjon, mineraldrift, grønn skipsfart og CCS er blant områdene politikken bør støtte opp under.

En bærekraftig vekstpolitikk for havnæringene innebærer bedre tilgang på risikovillig kapital, bedre støtteordninger, mer forskning, omstillings- og videreutviklingsprogrammer for modne og fremvoksende bransjer og et skatte- og avgiftssystem som legger til rette for vekst.

Infrastrukturen langs kysten må bedres og rammevilkårene må være trygge og forutsigbare.

Unge Høyre vil:

- Videreføre trafikklyssystemet og gi nye utviklingstillatelser for havbruket, men stille gradvis strengere krav til reduksjon i rømming, lakselus og påvirkning av det marine økosystemet.
- Øke den statlige støtten for å finansiere utslippsfrie ferger og hurtigbåter i anbud, blant annet gjennom Enova og Innovasjon Norge.
- Fremskynde den grønne flåtefornyelsen av nærskipsfarten gjennom styrking av ordninger for kapital- og risikoavlastning.
- Utlyse flere og større områder til havvind-prosjekter, blant annet under petroleumsloven dersom kraftproduksjonen går til å elektrifisere petroleumsinstallasjoner.
- Innføre en omvendt auksjonsbasert anbudsmodell for nye havvind-prosjekter.
- Utvikle en kompetansepakke for omstilling av ansatte i petroleumssektoren.

- Fatte investeringsbeslutning og gjennomføre utbyggingen av hele infrastrukturen for karbonfangst- og lagring i 2020, sammen med næringslivet.
- Sikre tydeligere retningslinjer for bruken av fiske med bunnredskaper, for å beskytte livet og økosystemene på havbunnen.
- Forske på og utvikle nye påvirkningsindikatorer for næringsvirksomheten i havet.
- Gjennomføre en større kartlegging av økosystemet i havet og forske mer på det økologiske samspillet mellom artene for å sikre bærekraftig beskatning av havressursene.
- Innføre momsfristak for elektriske fritidsbåter.

Bærekraftig hav

Verden står overfor en global natur- og klimakrise. Menneskeskapt utslipp forårsaker varmere hav og havforsuring. Forurensing og plastsøppel dreper livet i havet. Overfiske, bifangst og ødeleggelse av havbunnen får store konsekvenser for dyreliv og leveområder.

Havområdene som i kunnskapsinnhentinger og forvaltningsplanene definerer som «særlig verdifulle og sårbare» (SVO-områder) har et rikt naturmangfold og inneholder kombinasjoner av gyte-, oppvekst- og overvintringsområder for viktige fiskearter, samt sjøpattedyr og sjøfugl. SVO-områdene er særlig viktig for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen og der skadevirkninger kan få langvarige eller irreversible konsekvenser. Dette er viktige områder å ivareta.

Unge Høyre vil føre en kunnskaps- og forskningsbasert klima- og miljøpolitikk som tar vare på naturmangfoldet, naturressursene og som når målene i Paris-avtalen. Våre mest sårbare havområder er de mest dyrebare, og verdifulle områdene vi har, og må forvaltes med klokskap. Unge Høyre vil føre en balansert vernepolitikk, hvor vern like fullt kan bety bærekraftig bruk, fremfor forbud mot all aktivitet. I verneområder er det verneverdiene som har høyest prioritet. Vi trenger en helhetlig forvaltning av havet og mer internasjonalt samarbeid for å vinne kampen mot forurensing og ødeleggelsen av havet.

Unge Høyre vil:

- Arbeide for en ny internasjonal naturavtale som bygger videre på og forsterker målene i Konvensjonen for biologisk mangfold (CBD), med forpliktende mål for signaturlandene.
- Innføre forbud mot virksomhet i havet som har høyere utslipp av kjemikalier enn den tillatte grensen fra Miljødirektoratet og stille strengere krav til rapportering, overvåkning og sanksjoner for brudd på forurensingsloven og naturmangfoldloven.
- Følge opp Sjøfartsdirektoratets anbefaling om at kravet om utslippsfrie fjorder må gjelde fra 2030 i alle norske fjorder.
- Sikre vern av norske havområder gjennom nasjonale marine verneplaner i tråd med Aichi-målene i CBD.
- Prioritere marint vern av havområdene som forvaltningsplanene og kunnskapsinnhentinger definerer som «særlig verdifulle og sårbare områder».

- Gjennomføre nødvendige regelverksendringer og prioritere prosjekter for å restaurere taeskog, samt trappe opp investeringen i naturbaserte klimaløsninger i havet.
- Utarbeide og gjennomføre en gjenoppbyggingsplan av naturlige artsbestander i norske hav.
- At petroleumpolitikken må ses i sammenheng med målene i Paris-avtalen og gjenspeile karbonbudsjettet i Paris-avtalen.
- Legge til grunn en markeds- og klimabasert nedtrapping av petroleumsaktiviteten på norsk sokkel.
- Sikre at havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja åpnes for fornybare og grønne næringer og at det ikke åpnes for petroleumsaktivitet i disse områdene.
- Innføre "Grønne kvoter" for fiskere og redere som ønsker å investere i nye grønne ideer for å takle fiskeriindustriens utfordringer.
- Jobbe for at mer av fisken som leveres i kystsamfunnene videreføres der.
- Sette ned et utvalg for å se på statens samlede økonomiske risiko i petroleumpolitikken.